

2-TOM, 2-SON

ORTTIRILGAN SENSONEVRAL ESHITISH PASAYISHINI KOMPLEKS
DAVOLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH

Davronova Gulrux Baxtiyorovna

Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti 1 son Otorinolarologiya kafedrası v.b.b.

docenti Davronova.gulrux@mail.ru

Tashboev Qaxramon Jumaniyoz o'g'li

SamDTU Pediatriya fakulteti 5 kurs talabasi toshboevqahramon462@gmail.com

Mavzuning dolzarbligi: So'nggi yillarda dunyoning ko'plab mamlakatlarida karlar va eshitish qobiliyati past bo'lgan odamlar soni doimiy ravishda oshib bormoqda.

Ushbu tadqiqodning **maqsadi** orttirilgan neyrosensor qattiqquloqlik aniqlangan bemorlarni kompleks davolashda sitoflavin preparatining ta'sirini baholash.

Material va tekshirish usullari: Samarqand davlat tibbiyot instituti 1-klinikasi va SVBKTTM LOR bo'limlarida 12-18 yoshgacha bo'lgan 32 nafar bolalar, 19-45 yoshgacha bo'lgan 57 nafar anamnezidan ototoksik dori vositalari olgan bemorlar va ularning tibbiy kasalliklar tarixi o'rganilgan.

Davolash rejasiga asosan bemorlar guruhlariga ajratildi: o'tkir neyrosensor eshitish pasayishi (O'NSEP) va surunkali neyrosensor eshitish pasayishi (SNSEP), har bir guruh tadqiqot va taqqosiy guruhlariga bo'lindi. O'NSEP bemorlarga GKS standart puls terapiya sutkada ≥ 250 mg dozada 5 kun davomida– xususan kattalar tana vazniga 2 mg/kg, hisob prednizolonga olib borildi. Neyroprotektor (antigipoksant va antioksidant) sifatida sitoflavin - 10 – 20 ml (0,15 ml/kg) hisobidan v/iga tomchilab, 0,9 %li natriy xlor eritmalarida sutkasiga ikki marta, 10 kun kurs bilan yuborildi. SNSEP bemorlarga elektroakustik korreksiya va **sitoflavin kombinirlangan vositasi ishlatildi**.

Shunday qilib, davolashdan keyingi tadqiqot tahlili O'NSEP mavjud bemorlarda o'tkazilgan davolash-tashxisotini olib borish kompleksining kasallik boshlanishidan keyin erta muddatlarda, tadqiqot guruhida 72,4% hollarda yaxshilanishi, qiyosiy guruhda esa 11,1% hollarda yaxshilanish holati kuzatildi. Bunda eshitish bo'sag'asining to'liq tiklanishi, uni bo'sag'alarining me'yorga kelishi taqqoslash guruhida 5,9 hollarda bo'lsa, tadqiqot guruhida 58,8% hollarni tashkil etdi.

Sitoflavinning qo'llanilishi surunkali NSEP bemorlarni davolashda, A1555G mitoxondrial genining mutatsiyasi bo'lmaganda, profilaktik davo uchun eshitish bo'sag'alari barqarorligini ushlab turish maqsadida samarali bo'lib hisoblanadi, A1555G mutatsiyasining mavjudligi eshitish pasayishining rivojlanish omili hisoblanadi, bu esa

2-TOM, 2-SON

elektroakustik korreksiyani o'tkazishni, keyinchalik esa kelajakda koxlear implantatsiyani rejalashtirishni talab etadi. Standart davolash o'tkazilgan guruhda ifodalangan statistik ahamiyatli o'zgarishlar aniqlanmagan, ammo, shuni hisobga olish lozimki, monoterapiya ham iqtisodiy jihatdan, ham tibbiy jihatdan afzal sanaladi, chunki bir necha vositalarni qo'llash xarajatli va qiyin jarayon bo'lib, hamma vaqt ham ijobiy natijaga erishib bo'lmaydi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, orttirilgan neyrosensor eshitish pasayishining nafaqat klinik shakllarini, balki uning kelib chiqishi va etiopatogenetik rivojlanish tamoyillarini ham belgilaydigan davolash va tashxislash algoritmi davolash tadbirlarini va irsiyatga bog'liq shakllarida profilaktika usullarini aniqlash uchun samarali vosita hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABYOTLAR RO'YXATI:

- 1) A.M.Shamsiyev N.J.Xushvaqova "Otorinoloringiologiya" Toshkent 2019-yil
- 2) S.A.Xasanov N.X.Voxidov "Otorinoloringiologiyada zamonaviy tekshirish usullari" Toshkent 2019-yil
- 3) Q.Q.Qosimov "Otorinoloringiologiya" Toshkent 2019-yil

